

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:
Dr. Pavel Blaho, lekár v Skalici
(Szakolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa
lavne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 koruny. Na pol
roka 1 korunu. Jednotlivé čísla
v expedícii a pri zasielkach naj-
menej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy
sa neprijímajú.

—••• Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu. —•••

„Katólicky Kruh v Skalici“

usporiada

vo svojej dvorane v nedeľu dňa 30. júna 1907

divadelné predstavenie.

Hrať sa bude:

„Jakú našiel Jakub metlu na zlú Teklu.“

Eudová hra so spevami a so sprievodom hudby. Dľa poviedky Václava Kosmáka.

OSOBY:

Jakub Máchal	p. J. Sátek
Tekla Kolárová neskôr Máchalová	sl. M. Horvát
Marienka jej chovanica	sl. J. Veselý
Baruška, slúžka	sl. A. Levius
Ondrej, pacholok v službe u Tekly	p. M. Tomík
Procházka, rychtár	p. P. Osvald
Janík, jeho syn	p. R. Krušina
Šimon Rosenfeld, podomový žid	p. L. Tyršel

— Po divadle je veľkolepá tanečná zábava. —

Začiatok o 8. hodine večer.

Vstupné: I. miesto 1 kor., II. 80 hal., miesto na státie 60 hal.

Predkup lístkov v Potravnom spolku.

Výstava v Prerove.

Od 21—24. júna usporiadal „Ústrední svaz českých hospodárskych spoločenstiev“ v spojení s inými hospodárskymi družstvami mliekarskú a dobytkarskú výstavu v Prerove na Morave.

Lúto je nám, že za výstavu túto sa nerobila aj u nás agitácia, by sa jej naši roľníci vo veľkom počte súčasťníci, bo zriedka kedy sme videli tak poučnej výstavy. Naš slovenský roľník žije zakuklený v pomeroch od otcov svojich zdedených, ničomu sa neučí, je zaostaly, pri tom ale náramne namyslený a svoje zastaralé mudrovanie drží za výkvet všetkej múdrosti.

Výstava prerovská nebola výstavou veľkých panských dvorov a majetkov, bola to veľkolepá výstava malého roľníka a dôkazom toho, kam dospeť môže roľnícky ľud pri racionálnom gazdovaní.

Prerov je strediskom bohatého hanáckeho kraja a hanácky roľnícky ľud sa v

mohútnom počte dostavil, by sa vzájomne poučil.

Strediskom výstavy bola výstava mliekarských družstiev roľníckych, 99 českomoravských mliekarní vystavilo svoje výrobky. Nie sú to podniky veľkopanské, lež výlučne maloroľnícke. Zem Morava, ktorá ešte pred rokmi za tučné syry vydávala st tisíce korún, daes nie len že zásobí všetky svoje obchody, ale teší sa aj vývozu. Prvá družstevní mliekáreň založená bola roku 1893., počet ich každoročne riasol, tak že dnes 99 českých mliekarní pracuje.

Nemôžem opisovať dopodrobna celú výstavu, ale jej bohatosť nás prekvapila.

Tolko krásneho dobytká nashromáždeneho som nikdy nevidel.

Koňov bolo vystaveno 550 kusov skvostné plnokrevné exempláre. Dobytku rožného ale 688 kusov, býkov, krav a jalovic všetko bernskohanáckeho plemena. Radosť sa bola pozerat' na tieto utešené

zvieratá. Dnes na celej Morave iný druh ani nepestujú, ako len bernskohanácky, ktorý najlepšie zodpovedá tunajším pomeroch.

Prasatá vystavené boli zväčša plemeno Yorkshirské, alebo križované s domácim plemenom. Videli sme 2-ročné plemenice, ktoré vážili každá 500 kg. Bola tiež aj výstava drúbeže rozličných druhov.

Pripočítajúc ku tomu výstavu krmiva a chemických nástrojov, štatistickú výstavu zemedelskej rady moravskej sme tak v hlavných rysoch asi znázornili obsah tejto výstavy.

Tisíce sedliackeho ľudu sa shromáždilo, nie len mužov ale aj žien a dievčienec, a opravdove s úmyslom poučenia chodili po pavillonoch a študovali, vážne zkusovali. Bol to mohutný zástup vzdelaných sedliakov neodvislých, ktorí neotvárajú zobrajúce ruky, ale v hrdom povedomiu, že práca a vzdelanosť obohatí roľníka, sa stali pre nás ideálom budúcnosti.

Slovenskí sedliaci, kedy vy dospejete tam, kde naši bratia už pred 30 rokmi boli?
P. H.

Vráťme sa k hrude.

Skrze nahradzovanie sily ľudskej, silou mechanickej, umožníme lavnejšiu cenu výroby, s tým dosiahneme jej ďalšie stupňovanie. Že delníci si vymohli sriadenie času pracovnej doby, že teraz menej pracujú, s tým sa celku nepomohlo nič skrze zdokonalenú výrobu mechanickej. Následok toho je, že delník tráfi na svojej platnosti a preto není na tolko vážený.

Čo bude ďalej? Táto otázka netýka sa len blahobytu vlasti, ktorý závisí na primeranom rozdelení výrobných síl, ale týka sa v prvom rade pracujúcich vrstev, ktoré v svojich námáhach o vydobývanie si v potu tváre chleba, každodenne potkávajú sa s väčšími ťažkosťami. Ku týmto volá Méline: „Obzrite sa vókol seba a nehládajte spásu tam, kde sa všetko tlačí a jeden druhému hrozí tým, že ho zamačká. Vraťte sa k zemi, k tej živnej matke všetkého ľudstva.“

Polnohospodárstvo je prvým priemyslom každej krajiny; blahobyť a skvelá uspokojivá budúcnosť všetkých štátov závisí na tom, aby v hospodárskom a sociálnom rozvoji národa význam roľníctva nebol podceňovaný, ale aby mu bolo udelené to čestné miesto, ktoré mu patrí. Útek z venkova nebol ľahkomyselnosťou, roľník i delník nastúpili cestu k mestu — a roľníci iste s ťažkým srdcom — až videli, že zem je jejich macechou, ktorá i pri tej najsilnejšej práci nedá sa delníkovi ani najesť, nastúpili túto cestu vtedy, keď videli, že jejich stav je opovrhnutý a zane-

chaný sám na seba. A jako neutekal venkovan do mesta z ľahkomyselnosti, tak nesmi ani priemyslový delník vrátiť sa do dedinky svojich otcov v tom domnení, že sa navracia do krajiny pokoja. Návrat k hrude bude tiež priemyselný a len vtedy bude tento návrat nasledovať, keď delník prehladne stienne stránky priemyselnej nadvýroby, keď dojde k tomu povedomiu, že sa navracia tam, kde ho čaká síce ťažká práca, ale čaká i požehnanie. A toto rozhodnutie nebude meškať dlho, prínútenia k ňomu delníctvo hrúzy priemyselového života. Bár není roľnícky stav ten najpriaznivejší, predsa nemôžno tvrdiť, žeby bol ten najhorší, lebo i tu pokročilosť vzdelanosti urobila divy.

Stavu tomuto sa ale musí ešte pomáhať zvlášte zariadením ústavov, ktoré by o to pracovali, aby výrobky roľníckve neboly podceňované, aby sa nepredávaly ešte za nižšiu cenu, jakú roľník na ne vynaložil. Méline tiež tvrdí, že na venkove musia byť založené spolky a družstvá, ktoré vzajomne obraňujú roľníka proti družstvám veľkopriemyselníkov. Venkovské obyvateľstvo musí byť k družstevnímu duchu vychované. Méline žiada, aby hospodárske školy byly zariadené po venkove, ba aby sa už dietky priučaly k hospodárskemu životu, aby pochopovaly krásu prírody.

Roľníckemu delníkovi, keď sa má na niektorom statku udržať, musí sa mu dať aspoň kúsok pôdy, ktorá by ho väzala k tej hrude; aby mohol pracovať na svojom a uvidíte, že i z tej tvrdej skaly pripraví zahradu. Vlastníctvo pôdy má nie len priťažlivú moc ale i výchovný vplyv; kto má chalúpku a kúsok roľičky, nebude násilne chcieť do života uviesť sociálne prevraty, nebude behať po šenkoch, ale svoju prázdnu chvíľu upotrebí na zvelebenie svojej zahrádky a svojej domácnosti.

Keď sa bude na tomto poli pracovať, uskutocní sa tá túžba a ten všade zavznievajúci hlas: „Vráťme sa na venkov, ku tejto studnici zdravia, mravnej sily a sociálnej rovnováhy.“

Našemu milému p. redaktorovi Dr. Paulovi Blahovi

srdečne blahoprajeme k jeho meninám

Osobníctvo knižničiarne.

Vinarské vzbure vo Francúzsku.

Po sedliackych vzburah v Rusku a Rumunsku prekvapuje svet povstanie vinohradníkov v južnom Francúzsku.

Hnutie toto vzťahuje sa zvlášte na departementy (stolice) *Garde, Herault, Aude o Pyreneje*, kde je celkom jeden a pol mill. obyvateľov. Obyvateľstvo toto zaoberá sa od vekov s vinarstvom. Kraj tento je k Francúzsku pripojený od XVII. storočia; predtým spravovali ho hrabätá a zemani, ktorí vinarstvo zvelebili. Od tých čias tu vinohradníctvo prekvitalo až do novoveku, keď priemysel vrhnul sa i na tento odbor výroby, keď priemyselníci začali dorábať víno umelým spôsobom, keď náklad na vinohradníctvo je väčší a odbyt vína menší, čo zapríčinilo upádanie vinohradníkov.

Ponevadž jejich dosavadné príjmy byly zväčša len z vinohradníctva a toto tak upadlo, že stáva sa už nemožným, ľud hľadá pomoci, kde len môže, a to v prvom rade u vlády, aby táto zakročila dorábaniu umelého vína, ktoré takú konkurenciu vedie, že hrozí nebezpečím celému vinarstvu. A ponevadž vláda uspokojivé kroky neporobila, vzbúrili sa vinohradníci proti nej. Ľud nechce platiť daň a úradníctvo, zvlášte predstavení obce složili svoje úrady.

Povstanie toto není politické, je to len boj za život, za jestvovanie, za každodenný chlebiček. Nemaly vzbúre ani ruského a rumunského sedliactva tak ráz politický, jako hospodársky a preto sú vzbúre tieto o mnoho významnejšie

jako vzbúre politické. Smutné je to, keď k hrude priviazaný sedliak na sádzku postaví nie len svoj život, ale aj svoj majetok, svoju budúcnosť a budúcnosť celej svojej rodiny. A jaké príčiny pôsobily povstanie vinarov? Príčiny toho povstania sú tie isté, čo na celom svete pôsobia ne spokojnosť medzi roľníctvom, hlavne ale:

1. Náklad na hospodárstvo a tak i na vinarstvo sa v posledných desiatich rokoch zdvojnásobil. Mzdy delníctva netuše sa zdvihly. Vinarstvo vyžaduje veľký kapitál.

2. Vinari sú už dlhé roky zadlžení. Víno preto nemôžu držať v sklepe, pokiaľ nemá obstojnú cenu, ale ponevadž potrebujú peniaze, musia ho predať hneď. A tu čaká kopa rozličných sprostredkovateľov, ktorí majú v rukách celý vinný trh a vedia v kritických pre sedliakov časoch cenu vína snížiť, jako u nás skupovatelia obilia.

3. Vo Francúzsku, jako i v ostatných štátoch prevádzajú politiku priemyselnícku už celé storočie. Každý skutok vlády smeroval len k posilneniu priemyslu. Zákony a smluvy s cudzími štátmi robily len s ohľadom na priemysel. Následok tohoto bolo, že priemysel pekne rástol na toľko, že *továrne sa daly i na dorábanie umelého vína i na upravovanie vína*. Víno sa tam robí z vody a s rozličných miešanín a vo veľkých závodoch ani nedostať neľahovaného vína. Preto klesly ceny vína na tak nízku cenu (1 hektoliter stojí tam 8 kor.)

4. Naproti tomu roľnícky stav bol zanechaný na seba. — *Pomôž si sám sedliaku!* — to bolo heslo vlády. Rob, namáhaj sa, veď máš zem. Či ti tá zem prinesie voľajaký úžitok, o to sa tiež sám staraj. — Zákony niesu sedliakovi priaznivé, celá správa páchne duchom priemyselníckym. Štát nemá pomocnej ruky pre vinarov, ani reči nebolo o ochrane vinarov proti továrňovej konkurencii. — Ani toho si štát nepovšimnul. — Na sdružení vinarov ku spoločnému odpredaju vína tiež zabudol. Falšovateľov

B E S E D N I C A.

Klebetárstvo.

Z „Náruživostí“ od Strýčka Ferdinanda.

Dve ženičky stretly sa na rynku medzi flárkami; jedna bola manželka ševčovského majstra Drkotala, druhá ale manželka krajčira Rapotala.

»Kudn tag, frau von Rapotal; vie kets ine?«

»Dank ine; und ine?«

»Auch tank ine d«

(Teraz už vedely, ako sa ktorej vodí.) Ostaly stáť a včel nastal medzi nimi rozhovor. Čo toho obe vedely! Koľko prádla cudzieho vypraly; koľko noviniek si vedeli povedať! Ani jedného suseda nevynechaly, každú susedku, ba aj ich dietky pospomínaly! Uši brnia jednomu, keď to tak očúva. Ba že ich tie jazyky neboly od toľkého hovorenia!

Čo by bolely; veď je to ich remeslom, to klebetenie, či už na rynku, či doma a či — v kostole. Každéj by to rebro vyvalilo, keby za tepla jedna druhej nezvestovala, čo videla, čo očula, čo sa jej zdálo, čo myslela a čo sa domnieva. Rapotalky a Drkotalky mávajú dobrú pamäť a veľmi ostrý jazyčok. Poznajú každého, vedia odkiaľ pochodí, čo robí, čo jieda, kade chodí, jedným slovom všetko.

Ale, žart na bok! Klebetenie je jejich koníčkem a basta. To je ženská príroda.

Ženská? A čo mužský neklebetia?

Ba, aj tí. Lenže klebetenie žien podobá sa žihadlu ós, kdežto klebetenie mužských úderom kovárskeho kladiva na nákovu. Žena pichne, muž

baene, ženský jazyk štípe, mužský povolí.

Všetci neklebetia, tak jako aj nie všetky ženy; (česť výnimkám!) ale zato: ktorý klebetí, ten to robí riadne; jako pišť na oko.

Žena vie podrobnosti na vlas vyrátať; muž hovorí: »Tento, očul som — hm — neviem; že vraj siahnu do kase, — hm — očuli? Ale nehovorja nič!«

A za niekoľko hodin je úver, reputácia, dobré meno a poctivosť zničená. Uklepaný môže byť najstatočnejším človekom, po takejto klebete každý sa mu vyhne, každý len očkom po ňom hodí, mrdne pleciami a šušká najbližšiemu očuté podozrievanie (vlastne len klebetu.)

Taký klebetár je horší ako sto báb, lebo on vie jeho slovám dať akúsi vážnosť, pravde podobnosť; kdežto keď ženy klebetia, každá z nich vie, že ani polovica hovoreného, nie je pravda.

Že i ženy vedia s klebetami mnoho škodiť, mnoho nepríjemností spôsobiť, to vie každý; ale že klebetári mužského rodu podkopú celé existencie, na vnivoč uvedú celé rodiny a zapríčinia pád mnohého domu, môžu dokázať súdne aktá bárs ktorého súda krajiny.

Nie súdiť, ale dobre konať! Znie prikázanie Božie.

Medzi všetkými príznakmi pravého kresťana, ktorý kráča cestou Kristovu, je láska blížnemu ten najjemnejší zdroj, s ktorým blahodárne účinkovať môže. A medzi všetkými príznakmi, ktoré pravého kresťana vyznačujú a vyznamenávajú, je jedine úprimná láska ku blížnemu; jeho nikdy neochabujúca snaha, iným dobre činiť a s tým paprsky Božieho svetla v ňom oživiť. A

to neodvisle od rozumnej a chladnej úvahy, či tento blížny dosť vysoko je mravne postavený, žeby túto pomoc zaslúžil; či je hoden dobrého slova s ktorým sa k nemu obraciame; či aj naše rady, napomenutia, útechu a pomoc v ďalšom svojom živote správne pójme a či sa ich hodným ukáže.

Prítomnosť, terajší okamih, nám patrí a Boh nám v ňom poskytuje príležitosti toľko, — koľko len sami chceme, dobre činiť a semienko spásy do utrápeného srdca blížneho zasiať, jednu blúdiacu dušu na pravú cestu priviesť. Ó, keďby sme všetci tejto príležitosti použili, bez rozmýšľania vykoristili! Koľko zaslub mohli by sme si shromáždiť, a jak veselo, jak svetlo a jak spokojno vyzeralo by to v našom srdci! Jakým výsledkom je duševný alebo telesný skutok lásky korunovaný, jaké ovocie to patričnému v budúcnosti donesie, to závisí od Božej milosti, to leží v Božských rukách, lebo len komu patr minulost, prítomnosť a budúcnosť.

Ale nič nás nemá hatiť, nášmu blížnemu láskavosť a dobrotu preukazovať. Veď príkaz Boží neznie: »Rozvažuj a skúmaj, a potom miluj blížneho svojho,« — ale: »Miluj blížneho svojho, ako seba sameho.« Teda bez podmienky, bez rozvažovania. Neznie to, že v každom prípade, medzi bárs akými okoličnosťami, máme opusteného, blúdiaceho, biedneho, a padnutého spoločného podporiť, jemu tú lásku preukázať, ktorú by sme si sami priali, keďby sme sa v tých istých okoličnosťach nachodili? — To sa rozumie, že len v tých medziach môžeme účinkovať, ktoré nám naše okoličnosti vyhraňujú.

vina trpel, ba títo boli ešte väznení a dostávali sa im vynikajúce úrady.

Dosiaľ nikde nebolo vidieť tú nerovnosť medzi priemyslovými a hospodárskymi výrobami, jako pri tomto hnutí a nikde sa neukázali ťažké následky tejto nerovnocennosti výrob hospodárskych a priemyslových.

Vláda ale pri takýchto na život a na smrť, na jestvovanie alebo nejestvovanie vedúcich sa vzburah, hľadá ukončiť vzburu násilím a rany ubiedených povstalcov zahojiť pušným prachom.

Dostaveničko.

Päť minút ešte! Celá večnosť než mi ona v náručí príde.
Ach! ľúbim, zomrem . . . mesiac, slávik,
Viem, že i vy tak ľúbite. —
Takto blázni, reční premilostné slovo
Zalúbenc a je sťa mäkké olovo.
Stane, streže, šuchot sukien čuje . . .
Ona rýchlym krokom sa sblízuje. —
Mesiac zašiel . . . srdce klope, oči gáňa
On objal, — ach Bože! ale — františkána!
Franta.

Hospodárstvo.

— **Hlavné pravidlá o žatve raží.** Medzi všetkým obilím, v našich krajoch pestovaným, dozrievajú (pri pravidelnom behu povetnosti) po samom predku ozimný jačmeň a za ním raž; ponevác ale u slovenských gazdov ozimný jačmeň je takmer docela neznámy: tedy žatva u nás počína sa obyčajne ražou. V porovnaní s obyčajnými rokmi, sme sice s poľným i zahradným rastlinstvom asi o dva týždne opozdení: avšak predsa, behom júla tá túžobne očakávaná žatva raží nastane. Túžobne reku očakávaná žatva raží; lebo nie len že dávnejšie zásoby obyliu sú celkom vyprázdnené, ale raž je v národe na-

šom, vyjmúce najchladnejšie podtatranské kraje, i hlavným chlebovým zrnom. Už pre tieto príčiny zasluhujú práce pri žatve raží najbedlivejší pozor, a tak i my niektoré, sem prislúchajúce vyzkúsené pravidlá sdelíme.

Prvá gazdová starosť má k tomu byť obrátená: vyvoliť taký čas žatvy, aby behom tej práce najmenej škody povstalo. Táto škoda rozprestiera sa nie len na zrno samé, ale i na množstvo a dobrotu slamy. Predpokladajúc tedy prajný, suchý beh povetnosti, otázka je: kedy treba ražné osenie žať alebo kosiť? Odpovedáme: vtedy, keď je zrno ešte stojaté (dokiaľ osenie na koreni stojí) dokonale vyvinuté a na toľko zatvrdlé aby na hrstach (vrstvách) zoschnúť sa nemohlo. Hlavnou vinou gazdov našich pri žatve raží býva to, že nechávajú raž na koreni prezreť, čoho následkom nie len že pri žatve, väzanie a zväzanie obyliu často celú štvrtinu zrna vyprší, ale i slama svoju záživnosť pre dobytok veľmi tráfi, lebo nad mieru stvrdne a zdrevnateje. Ale ani múka z prezretého ražného zrna toľko na mieru nevydá, ani pečivo nebýva z nej tak úhladné. Avšak ani to s očí zptúšať nesmieme, že keď gazda žatvu raží prídlho preťahuje, dozraje mu i jačmeň, a potom už nevie, čo skôr pochytiť, kedyto by pozornom rozdelením častok žatvy každú prácu na čas by mohol vybaviť.

Na šťastie ale máme jedon úplne spoľahlivý a bezpečný znak, dľa ktorého poznať možno, že raž úplne k žatve dospela, a že tedy bez odkladu pod kosáky a srpy dať sa má. Zkusovanie tej vyzrelosti vykonáva sa takto: vezmime klas prostrednej veľkosti, vylúpme z prostriedku jeho zrno, položíme ho krížom na necht (pahnosť) palea ľavej ruky a prítlačme ho prstami pravej ruky tak, aby sa na nechte prelomilo. Jakonáhle prelomí sa dá, majúce na prielome farbu bielu: osenie to úplne doriastlo a treba ho bezodkladne žať. V tomto stave zaiste slama neztratila ešte všetku životnú vlahu svoju, a tak i po vysechnutí svojom na vrstvách o veľa záživnejšia bude na

Je dost ľudí ktorí sa tiež kresťanmi nazývajú, ktorí lásku ku blížnemu, — ktorú za dobre uznávajú preukazovať, — len na sebe rovných, alebo výše postavených rozširujú. Predstaví-li sa im pozemská bieda, núdza, v rúchu chudoby, v nahote odstrašiteľnej, bez pomoci, a často i vlastnou vinou zapríčinená, tu sa v nich vzbúri jejich citlivá samoláska, jejich vyššia mravocitlivosť. »Pane ďakujem ti, že neni som taký, jako tento!« Toto je jejich myšlienka a nie aby pomohli, potešili, pozdvihli, ba naopak: podozrievaniu, ohováraníu a posudzovaniu niet konce kraja. Tu vznešené kľabetarstvo prevádza svoje orgie, a ešte do väčšej priepasti morálnej sáče biednika. Tým myslia všetko učiniť, keď dajakú almužnu podajú, ktorá ale často len s trpkou výčitkou, s paprikovým vtipom alebo nečestnou poznámkou »prevádzaná je, »viacej bolí, ako hojí«

»Psovi hodená kosť« je takáto almužna; ostatnie je im všetko jedno, či obdarovaný ďalej trpí a svája sa pod údermi osudu; oni ešte prilozia polienko na vatru, keď druhej osobe vyprávajú, že ten alebo tá je poukázaná na ich pomoc, ktorú oni veľkodušne podajú.

Pán brat Farizeus cíti sa byť o mnoho vyššie postavený, nežli-by za hodné uznal s nešťastníkom sa i ďalej zaoberať. Posudzovať ho, vytýkať mu, ohovárať ho, — ach to je už volačo inšie: k tomu sa cítiť byť povolanými; to už nie je »pod jejich hodnosťou.« Výrazy ako: »sberba,« »žobrač,« »dotieravosť,« »dobře mu tak« — sú bežnejšou mincou, ako: »chúďa,« »neborák,« »nešťastník« atď.

Takej »pagáži« kresťanské, láskyplné slovo útechy, dobrú radu poskytnúť, je im znižujúce;

k tomu sú jejich ruky pričisté, aby pod pazuchu siahly klesajúcemu spolublížnemu.

Je toto kresťanská láska? Je to dajaká zásluha? Doista že nie! To učiteľ kresťanskej lásky tak nemyslel! On odpustil cudzoložnici, tešil ženu pri studni, smiloval sa nad lotrom pri kríži! —

U nás, keď má dakto nešťastie, keď okoličnosti ho sviedly z mravnej cesty, keď sa niekoľkokrát i mimovoľne prehrešil, — o tom sa najprv šušká, potom verejno hovorí, prstom na neho ukazuje, a to veru nie je »láska k blížnemu.« Ba často, — a to môžeme hovoriť, že najviac, — tupíme, ohovárame človeka len zo závidosti, neprajnosti, pomstlivosti a kydáme na neho hanu, ktorú ani nezaslúžil. Toto je etnosť farizejská.

Ženské jazyky sú zlé, ale všeobecne nezapríčinia toľko zla, ako sa pozdáva. Rozumný človek vie načom stojí. Drkotalky a Rapotalky jedna druhú rozumia. Netreba sa nad ženskými klebetami pozastaviť, ani rozčuľovať. Vyhybajme ale »vážnym« klebetárom a odvráťme sa od nich. Oni vlastne ani neklebetia, len osočujú. Taký fúznatý novínkar a pletichár je prinajmenej diabol synovec, keď už nie brat. A čím vyššieho stavu, tým nebezpečnejší.

Vo vlastných rodinách netrpme a vykoreňme túto náruživosť. Keď naša žienka postojí s priateľkyňou na ulici a trepú dlhší čas, zaneste im stoličky, aby si mohly sadnúť. Uvidíte, že to pomôže. O ktorom mužskom vieme, že rád posudzuje, s tým si nesadajme za stól. My sami »neodkrývame, lež zakrývame!«

kýmivo, než slama, ktorá vysehla na koreni. — Keď týmto činom presvedčil sa gazda o dozretí osenia, nech ešte vyvolí tú čiastku, z ktorej bude zrno na semeno. Aby sme totiž semeno v úplnej životnej sile obdržať mohli: ono má ešte na koreni lepšie vyzreť. K tomu cieľu bedlivý hospodár poprezerá celé svoje ražné pole; vyberie na ňom ten kus, kde obylie najlepšie stojí a kde najmenej zeliny v ňom vidno, — tento kus nechá ešte za 3, 4 dni dlšie stáť, sožne, sviaže, svezie a vymlatí ho celkom osobitne, čo všetko nepožaduje žiadnu mimoriadnu prácu, a predsa mohútne zabezpečuje zdarný zrak budúcej oziminy.

Dopisy.

— **Z Petrovej Vsi.** Odpoveď tomu dopisovateľovi, ktorý v 20. čísle »Pokroku« dal uverejniť, že členovia katolíckeho čítacieho kruhu sa trhajú na židovskú a kresťanskú stranu. Členovia kat. čít. kruhu sa netrhali a ani sa netrhajú, ale sa držia ako sa na členov kruhu svedčí. Mládež kruhová usporiadala tanečnú zábavu a takí mládenci, ktorí nie sú do kruhu pripustení a jednoducho vytvorení, dostali sa jakosi do kruhu a chceli sa tam biť, ale kruhová mládež im nehovorila nič, tak členovia starší tam vošli a nezdvorených mládenecov vyhodili von, ktorí potom členom kruhu škarade nadaly. To robí mládež tých rodičov, ktorí musia na spolky, na dobré noviny, a ktorí ženu a dievky vodia do takej spoločnosti, kde sa len hreší a s tým sa tá mládež tak kazí. Tak ten et. dopisovateľ nech píše len to, čo je pravda a nech nečierni členov a celý kruh, lebo keď chce s takou nepravdou zastávať tú mládež, ktorá len pástami sa stavia pri židoch iste a neobrožene bojuje na skazu kruhu, iste má aj on takých mládenecov, alebo jedného medzi nimi. Tedy to ja tvrdím, že to neni pravda a že et. dopisovateľ lož písal proti členom kruhu. J.

Noviny z celého sveta.

— **Z Lissabonu** oznamujú, že revolučné hnutie má na kráľa hlboký dojem a že začína zunúvať diktatúru svojho Franca. Kráľ len z ťažka privolil ku obmedzeniu slobody tlače a ďalšie násilnícke poriadky ministerského predsedu nechce odobriť. V Lissabone následkom tohoto mysliu, že pád Francovho kabinetu je blízky. Jeho miesto by zaujala koalíčná vláda.

— **Zákaz obchodu s knihami.** Minister včuby a náboženstva nariadil, že štátne a obecné ľudové elementárne školy s učebnými knihami, potažne s učebnými prostriedkami pod farchou disciplinárneho postupu nesmia kupiť.

— **Obet bezsennosti.** Spisovateľ a lekár dr. Vilhelm Deutsch sa predvečerom vo Viedni obesil asice preto, lebo od dlhšieho času nemohol spať.

— **Ohavný skutok.** V Amerike účinkuje jedna zbojnícka banda, ktorú všeobecne nazývajú čiernou rukou. Z mesta Nev-Orleans sdelujú, že minule 14 talianov, ktorí sú do jedného členami čiernej ruky, ukradlo jedno 8-ročné dieťa, za ktoré žiadali 6000 dollárov výmeny. Ponevác peniaze nedostali, dieťa zahrúdšili a na kusy posekali. Deväť zlosynov už zatkli, medzi nimi aj jednu ženskú, ktorá vyzradila ohavný skutok.

— **Obchodná smlúva so Srbskom.** V zahraničnom ministerstve tento týždeň mali prvú poradu poverenci uhorskej, rakúskej a srbskej vlády, aby vyjednávali o obchodnej smluve. Prva porada bola veľmi krátka. Je pravdepodobné, že ustálie len provisorium, ktoré vyprší už koncom tohoto roku. Uhorskí a rakúski poverenci vyhlásia, že monarchia nemôže so Srbským uzavreť zvieracozdravotnícku konvenciu, ale je náklonná povoliť dovoz istého počtu kusov rožného dobytku, keď za to Srbsko poskytne isté výhody uhorskému priemyslu.

Drobné zprávy.

† **Pavel Zoch** slov. ev. slova Bož. kazatel a red. »Stráže na Sione« v Modre, zomrel po krátkej nemoci dňa 23. júna o 12. hod na poľudnie v 58. roku svojho požehnaného života. Telesné pozostatky zosnulého boji 26. júna t. r. o 5. hod. popoludní za veľkej účasti slov. obecnstva na tamejšom emiteri do matky zeme pohované. V nebohom ztratila nielen rodina svojho miláčika, cirkev svojho verného duchovného otea, ale i náš národ jedného, ticheho pracovníka. Večná mu pamäť!

Zaslúbenie v panovníckej rodine. Arciknieža Fridrich a jeho familia leto ztrávi v Išli a týmto cieľom prenajala si jeden letohradok. Arciknieža leto dosiaľ ztrávil riadne na jednom zo svojich majetkov a zčiasťky v Tatrách. Arciknieža Fridrich totiž zaslúbenie svojej dcéry Marie Henrietty s bavorským princiom Jurajom v Išli mieni osláviť. Knieža Juraj je synom bavorského kniežata Leopolda a bavorskej knažny Gizelly, je teda vnukom jeho veličenstva. Mladostenich je 27-ročný a je v bavorskej armáde kapitánom. Arciknažna Maria Henrietta toho roku bude 24-ročná.

Štrajk gazdovských robotníkov. Z Levoče píšú, že na panstve grófa Ladislava Csákyho v obci Szepesmindszent všetci poľní robotníci vypovedeli štrajk.

Zriedkavé požehnanie. Manželka Jána Brunnera, staviteľského majstra na Myjave 20. t. m. porodila troch chlapečov.

Srdečné poďakovanie vyslovujem všetkým tým dobrodincom, ktorí na štúdia chudobného žiaka Štefana Nemec prispeli ráčili podporou, a síce: pán v. Dr. Szále Lajos 4 K., Obec Šaštin 40 K., Úverkový a Potravný spol. 30 K., p. Matula Mihály, ryehtár 10 K., p. Špigler Alojzia 20 K., p. Špiegler N. 20 K., Šparkassa 10 K., p. V. prepošt Skarda J. 5 K., Dr. Novomeský 2 K., p. Nemescskay László 2 K., p. Krajcsovic Ferencz 4 K., p. B. Pollak 2 K., p. Reich Nándor 2 K., p. Reich Salamon 1 K., p. Rosenbaum 1 K., p. Macháček Pál 1 K., p. Dr. Kertész S. 1 K., p. Cservenka Gy. 50 h., p. Wallenfels Istvan 2 K., p. Dr. Donath Janos 5 K., p. Janiček Herman 1 K., p. Ferenczi János 1 K., p. Ovecska Ferencz 2 K., p. Bakics Ist. kresm. 1 K., p. Szaitz Nándor 3 K., p. Krajčovič Mária, V. 2 K., p. Marlep Mihály 40 h., p. Dusek Antal 2 K., p. Osztresil Jozef 1 K., p. Hanuszek István 2 K., p. Skacel Jozef 2 K., p. Raška Mikuláš 3 K., p. Dibik Jozef 1 K. Z Ameriky: sl. Nella Hájek 1 dollár, sl. Anna Hájek 1 dol., sl. Anna Nemety 2 dol., Andrej Nemety 2 dol., p. Bakič Jan 1 K., p. Schvarz J. 1 K., p. Ernst S. 1 K., Orel Jindrich 1 K., Maloch Ján 2 K., p. Dr. Ludvik Okánik 2 K. Podobne srdečné vďaky vyslovujem pánu pravotárovi Bánhegyimu, ktorý syrotu túto na vlastné útraty dal vyučovať a učiteľov platil.

V Šaštine 27. júna 1907. *Štefan Hájek.*

OZNAM.

Dávam týmto širokému obecnstvu na známost, že moj obchod so strižným tovarom a sklárstvom od 2. júla t. r. preniesim z rykovej ulice do dubovej ulice na Vitkovičovský dom. Uisťujúc et. obecnstvo, že jako doteraz tak i na ďalej ho vo všetkom solídne obslúžim. Prosím by mňa i na tomto novom mieste hojným odberaním mojho tovaru počtilo.

S veškerou úctou
Filip Ehrenstein
kupec.

Slovenská knižnica

nemala by chýbať v žiadnom slovenskom dome! — V prvom sväzku práve vyšla:

Reštaurácia
od Jána Kanišáka, podarený spis starodávnych zemián-kých v lieb.

Pre ďalšie väzky sme vybrali nasledujúce krásne knihy: 2) Tri rozprávky od Jána Cajáka. 2) Nové besedaice od Tajoškého. 3) Dejiny národa slovenského.

Adressa: **Vydavateľstvo Slov. knižnice F. Votruba.**
BUDAPEST. VIII. Rákóczy-ter 3.

Každý rok
4 knihy
spolu za: **2^k 40^h**

Sklad kamien Samotových i obyčajných, kačiel na sporáky, komínové rúry atď. **Firmy Bratri Anderlove Uh. Brod** zástupca pre Skalicu a okolie **Karol Krušina.** Zbožie so zárukou! Ceny mierne!

D. Sensel.

Strojová výroba pletených punčoch v Holiči. (Ny. m.)

Shotovuje punčochy pre panie, dievky a pre pánov z bavlny a hodobávneho pletiva a síce len v prvej jakosti. Prijíma aj nadpletanie každého druhu punčoch za najľavnejšie — ceny. — Rýchle zasielanie. — Dokonalá výroba.

UPOZORNENIE! Kto by potreboval stavebné vápo, nech príde do Skalického gazdovsko potravného spolku.

Sviece kostolné

všetkých druhov

voskové a polovoskové sviečky

stolné stearinové a parafínové, hladké a krútené, biele lebo barevné, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé (toiletné), všetky

v najlepšej jakosti dodáva najľavnejšie

Prvá Kráľovohradecká cis. a král. dvornia tovareň na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
Hradec Králové, Král. Česk.

Založeno roku 1816.

12—52

SUKNE

polovlnené . . po 65—70 kr. a výše.
grisetové . . po 1 zl. 20 kr. a výše.
satenové . . . po 93 kr. a výše
kanafasové . . po 1 zl. 10 kr. a výše.
16—52 atlasové . . po 1 zl. 5 kr. a výše.
klotové . . . po 2—3 zl. a výše.

a jiné tkalcov. výrobky dokirkou zasílá tkalcovna.

ADOLFA JELÍNKA v Jimramově,
(MORAVA).

Vzorky zdarma a franko.

Kdo zkusí jednou po druhé kupí zas!

Prokop Skorkovský a syn

ČISTÁ OVČÍ VLNA

OCHRANNÁ ZNAMKA

zasílatelský dům

suken

a modních látek pro

— pány i dámy —

v Humpoleci

Zasílá svoje vzorníky na požádání každému ochotně franko, proti frankovanému vracerí Zásilky přes 20 korun vypla . . .

Ján Novomestský,

mechanik v Holiči

odporúča et. obecnstvu svoj hojne zásobený sklad šicích strojov, biciklov aj hospodárskych strojov; zároveň upozorňuje, že prijíma všetky reparačratúry do jeho oboru siahajúce.

Čestný zmluva TELEFON

Největší tovární výroba HUDEBNÍCH NÁSTROJŮ NA MORAVĚ. **JOSEF LIDL V BRNĚ**

zelný trh číslo 11. Prisežný znalec cik zem soudu v Brně. VLASTNÍ VÝROBA TAHACÍCH HARMONIK všech druhů. Jednoradové, 2rad 3rad ochromatické harmoniky z nejlepšího materiálu a neuvěřitelné práce. Ceny velmi mírné. Stačí přepočítat útraty a dárů.

15—50